

Dvanajstletni Lasse Kurkela iz Finske nagrajen na salonu *Narava* 2015

Petra Draškovič Pelc

Dan se je že prevesil v noč, ko smo se srečali v Penzionu Tušek v Kočevju. Družina Kurkela iz Finske se je vrnila s svojega enodnevnega izleta v narodni park Plitvice. Čeravno je bil za njimi dolg dan, so besede kar same stekle in zanimiv pogovor se je nadaljeval še dolgo v noč.

Lasse Kurkela je dvanajstletni deček iz Finske, ki je na 8. fotografskem salonu *Narava* 2015, ki ga je organiziralo Fotografsko društvo Grča, prejel za svojo fotografijo zimskega volka diplomu Fotografske zveze Slovenije. Poleg nagrajene in še dveh sprejetih Lassejevih fotografij so na salonu bile sprejete še tri fotografije njegovega očeta. In to je bil tudi povod, da se je vsa družina odločila in pripotovala iz Finske na podelitev nagrade - v podporu mlademu perspek-

tivnemu fotografu, pa tudi Slovenija jih je zanimala in so jo želeli spoznati.

Ime Kurkela svetovni fotografski srenji ni neznano. Oče Heikki je izvrsten fotograf, ki je s tem prijetnim konjičkom »okužil« malodane vso družino. Tako velikokrat vsi skupaj preživijo številna potepanja po naravi domače Finske, Skandinavije ali drugje po svetu.

»Ko je bil Lasse še zelo majhen, sem ga prvič peljal v Prirodoslovni muzej v Helsinkih. Živimo namreč le dobre pol ure vožnje od glavnega mesta Finske in Lasse je bil tako navdušen, da smo si morali muzej ogledati še vsaj desetkrat,« opisuje Heikki sinove prve začetke v naravoslovju in fotografiji. »Vse ga je zanimalo, o živalih, naravi ... Sam sem sprva fotografiral s prijatelji, kasneje se mi je včasih pridružila najstarejša hči Anni in

nekega dne mi je Lasse rekel, da bi pa tudi on rad šel zraven. Izletov je bilo vse več, tudi ekstremnih, ko sva po tri dni skupaj preživela v šotoru ali opazovalnici in fotografirala. No, od tedaj me spremlja skoraj vedno. Še več, mnogokrat tudi sam predlaga, kam bi še šla.«

Fotografija je sicer Lassejev velik konjiček, ni pa edini,

Lasse Kurkela: Velik nasmešek za deseti rojstni dan, ko je fotografiral redko in ogroženo vrsto sladkovodnega tjuľnja (*Pusa hispida saimensis*). Sam ga je poimenoval kar »mladič Lasse«, saj se mlad tjuľen ni prav nič vzelirjal ob njuni navzočnosti, pravu nasprotno, bil je precej zaupljiv.

Osební arhív družíne Kurkela.

Ob podelitvi nagrade Lasseju je v Kočevje prišla vsa družina: z leve oče Heikki, bči Anni, mama Sari, nagrajenec Lasse in sin Tommi.

Osebni arhiv družine Kurkela.

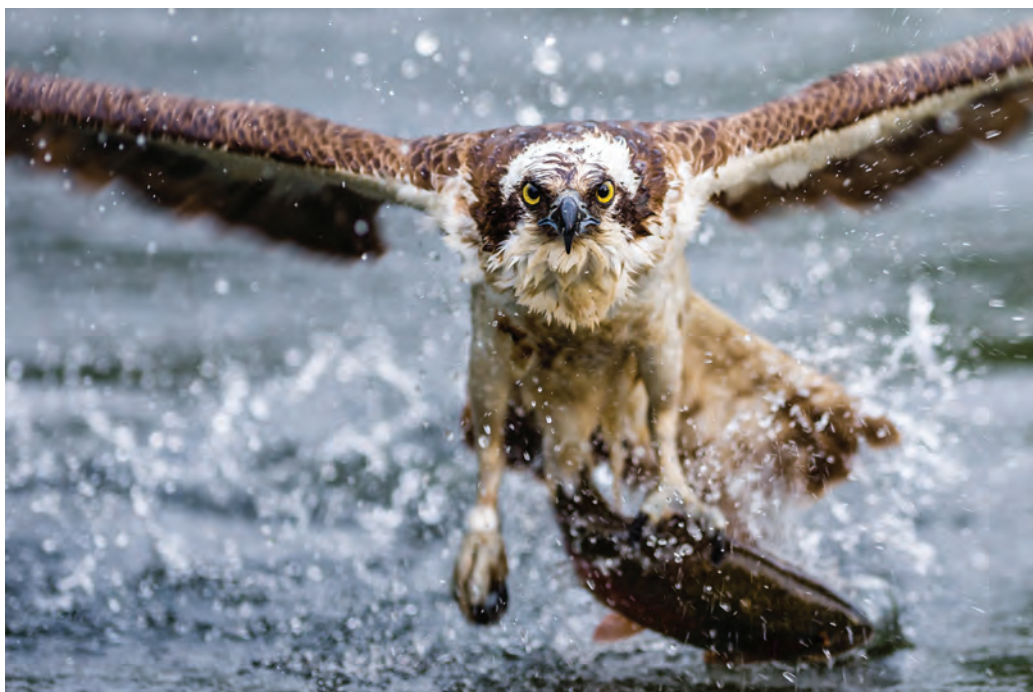
zanimajo ga tudi geologija, arheologija in zgodovina in zagotovo jih bo znal v odrasčajočih letih tudi povezati.

Fotografskih zgodb in doživetij, ki so botrovale izjemnim fotografijam, se je tisti večer povedalo zelo veliko, vmes se je nevihta z mogočnim grmenjem in bliskanjem že

pomirila, a nam se je zdelo, da je čas obstal nekje v brezčasni divjini Skandinavije.

In kako je nastala v Kočevju nagrajena Lassejeva fotografija? Dva konca tedna zapored sta z očetom fotografirala volkove (v opazovalnici). Prvi konec tedna je bil sicer uspešen, a ne povsem po željah. In zato

Ulov. Ribji orel (Pandion haliaetus). Foto: Lasse Kurkela.

Igriva medvedja mladiča iz Finske. Foto: Lasse Kurkela.

V Kočevju nagrajena fotografija zimskega volka. Foto: Lasse Kurkela.

Na prestižnem natečaju Naravoslovni fotograf leta je žirijo očarala fotografija srake in rosomaha. Foto: Lasse Kurkela.

sta naslednji konec tedna zgodbo ponovila. Nabavila sta tudi nove zimske spalne vreče, ki zdržijo do približno -10 do -15 stopinj Celzija. Ko sta se zjutraj zbudila, je bilo -17 stopinj Celzija. In prav nobenega navdušenja nista kazala, da bi se v takšnem mrazu »izvlekla« iz spalne vreče. A ko je Heikki pogledal skozi aparat in opazil trop volkov, ki se je približeval, mraz nenadoma ni bil več pomemben. Skoraj pol ure sta lahko opazovala šest do sedem članov tropa, nekaj tudi posnela, a za fotografiranje je bilo še premalo svetlobe. Ko pa je bilo svetlobe ravno dovolj, se je trop umaknil. Dobrih 45 minut kasneje je za ostalimi volkovi prišel še eden. Sam. In ker je imel Lasse pripravljen fotoaparat, je lahko ovekovečil ta izjemen trenutek. Kmalu za tem je tudi ta samotni volk izginil v divjino, dvanajstletnemu dečku pa je prav ta posnetek prinesel že marsikatero nagrado.

Njegov trud in izjemnost je prepoznala tudi žirija najbolj uglednega fotografskega naravoslovnega tekmovanja sploh – natečaja *Wildlife photographer of the year* oziroma po naše *Naravoslovni fotograf leta*, ki ga organizirata

londonski Natural History Museum in revija *BBC Wildlife magazine*. Lasse je za posnetek volka kot tudi za posnetek rosomaha in srake dobil posebno pohvalo v kategoriji do deset let (leta 2013). In kako je stati na tako velikem odru? Lasse pravi, da izjemno! In zagotovo ni bilo zadnjič. Še posebej je bil vesel navdušenja priznanega fotografa Sergeja Gorškova nad njegovim rosomahom in srako.

Čeprav je še zelo mlad, zelo dobro ve, kaj je dobra fotografija. Ni pomemben le motiv, ampak tudi ustrezno ozadje. Še posebej tedaj, ko je svetloba nežna, zgodaj zjutraj ali pozno popoldne. Fotografiranja ga je naučil oče, ko sta se peljala prvič na skupni izlet, mu je razložil osnove. A pri tem oče doda, da je to kot učenje tanga. Naučiš se korakov, gibov, nato se moraš navaditi plesati še z drugo osebo, poslušati glasbo ... in vse to skupaj povezati v lepo harmonično celoto. Šele ko obvladaš tehniko, se lahko začneš izražati. In to se dogaja tudi pri Lasseju, pravi oče Kurkela. Tehniko obvlada, spretnosti ima izjemno veliko (tudi s pomočjo hitrih prstov, ki so se trenirali ob ra-

čunalniških igricah), včasih se pridruži še sreča in če je pripravljen, lahko nastane nekaj izjemno lepega.

»Ko smo skupaj fotografirali, se je velikokrat zgodilo, da je bil Lasse uspešnejši fotograf, imel je več ostrejših fotografij, skratka, boljše so bile,« pravi oče. Tudi zato mu da vedno priložnost, da si sin sam izbere, s kakšno opremo bo fotografiral. No, res da imajo doma kar nekaj vrhunske fotografske opreme, pa vendarle, dodaja oče, starši naj se ne bojijo prepustiti dobre opreme otro-

kom, naj se ne bojijo, da jo bodo poškodovali ali kako drugače uničili. »Sam sem poskusil, pa vidite, kaj se je zgodilo?! Lasse je postal izvrsten fotograf!«

In kakšni so njegovi izzivi za prihodnost? Želi si fotografirati na Galapaškem otočju, kratkoročno pa narediti še kakšno fotografijo rosomaha na snegu. No, tudi volk je njegov priljubljeni motiv.

Srečno, Lasse!

Nove knjige • Luka Pintar, Andrej Seliškar: Cvetje slovenske dežele. Florula Slovenica

Luka Pintar, Andrej Seliškar:

Cvetje slovenske dežele. Florula Slovenica

Letos je pri založbi *Narava* izšla knjiga *Cvetje slovenske dežele*. V poplavi prevedenih tujih poljudnih priročnikov o rastlinah je pričujoča knjiga avtorsko delo slovenskih poznavalcev rastlinskega sveta. Za knjigo je nazorne fotografije prispeval naravoslovni fotograf (sicer upokojeni zdravnik) dr. Luka Pintar, ki je botanični javnosti znan predvsem po monografiji *Rože na Slovenskem*, ki sta jo izdala skupaj z dr. Tonetom Wraberjem. Bralci *Proteusa* ga poznajo tudi kot pisca člankov o nekaterih zanimivih in strupenih rastlinah. Avtor besedil v knjigi je biolog in botanik mag. Andrej Seliškar, do upokojitve zaposlen na Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU, kjer se je ukvarjal s preučevanjem vegetacije, habitatnih tipov in s florističnimi raziskavami ter sodeloval pri številnih projektih. Je strokovnjak za floro Slovenije, soavtor knjig *Travniške rastline na Slovenskem*, *Botanični terminološki slovar*, *Habitatni tipi Slovenije* in nedavno izšle knjige *Rastlinstvo življenjskih okolij v Sloveniji*. Oba avtorja sta člana Botaničnega društva Slovenije in častna člana Prirodoslovnega društva Slovenije.

Kot je v uvodniku napisala dr. Nada Praprotnik, je knjiga namenjena botanikom in vsem tistim, ki jih zanima narava. Oboji bodo v knjigi našli informacije o 650 pogostih, znamenitih ali endemičnih rastlinskih vrstah, ki uspevajo v Sloveniji. Predstavljene so vrste, ki so v naši državi splošno razširjene, pa tudi nekatere rastline, ki rastejo visoko v gorah, na kraških travnikih in na obali. Avtorja nista pozabila niti na trave, ostričevke, ločkovke in praprotnice, ki v številnih priročnikih manjkajo. Opisane so tudi nekatere gojene in invazivne rastline.

Knjiga *Cvetje slovenske dežele* ima trdne platnice in je kakovostno vezana. Format je nekoliko manjši kot A4 (knjiga meri približno 24 krat 21 centimetrov), zato jo bodo najbolj zagrizeni študenti mogoče vzeli tudi na teren. Na začetku sta predstavljena avtorja, sledi poglavje *Knjigi na pot*, ki ga je napisala dr. Nada Praprotnik. Na naslednjih dveh straneh sledijo razlagi, kako so rastline v knjigi razvrščene in katere podatke vsebuje posamezni opis vrste, ter kratek slovarček manj znanih izrazov.